

Консультація для батьків:

«Адаптація дітей раннього віку до перебування в ДНЗ»

Настає той час в житті кожної дитини, коли вона переступає поріг дитячого садка. Адже, відповідно до ст.4 Закону України «Про дошкільну освіту», дошкільна освіта є обов'язковою. Складовою безперервної освіти в Україні.

Коли краще віддавати дитину в дитячий садок?

Відповідь на це вічне питання криється не у віці. Готовність до садка — поняття багатопланове, а не просто набір років, навичок і умінь. Для успішної адаптації дитина повинна досягти певної стадії розвитку: фізичного, розумового і соціального. Більшість дітей вступають до дитячого садка чи ясел у віці від 1,5 до 3 років. Однак, з деяких причин буває, що дитина починає відвідувати садок у віці 5—5,5 років. У будь-якому віці — це різка зміна звичного способу життя, початок нового періоду. Далеко не всі діти легко сприймають цю зміну. Навіть для найспокійніших, урівноважених, здорових дітей період адаптації до нових умов викликає значні труднощі, не кажучи вже про більш слабких та непристосованих дітей. Якщо період адаптації затягнувся — звертайтеся до практичного психолога дитячого садочку.

Як батькам визначити готовність дитини до дитячого садка?

1. На прогулянці малюк сам підходить до дітей на майданчику, намагається вступити в контакт.
2. Маля здатне кілька годин на день проводити без мами.
3. Дитина розбірливо може виразити свої потреби словами.
4. Малюк уже досить спритний, вміє самостійно їсти (і пережовувати!), миє руки й умивається, вдягає і знімає із себе основні предмети одягу.
5. До кінця раннього віку в дитини з'являється прагнення до самостійності, її інтереси переміщуються від світу предметів до світу спілкування з дорослими.

Дитина переживає труднощі адаптаційного періоду, ступінь виразності яких пов'язують:

- і з попередніми умовами виховання, під впливом яких формується поведінкова реакція;
- і зі своєрідністю міжособистісних взаємин дорослих і дітей, з рівнем прихильності дитини до матері;

- і з організацією навчально-виховного процесу в дошкільній установі, соціальними умовами;
- і з індивідуальними особливостями: віковими, психологічними психофізіологічними, нейрофізіологічними, психогенетичними.

Прихід до дитячого садка — перший серйозний етап соціального життя дитини. До цього вона спілкувалася тільки з членами родини, сусідами або з тими, кого дорослі запрошували додому. Практика свідчить, що цілеспрямована підготовка дітей до дошкільного закладу допомагає попередити виникнення труднощів адаптації.

Адаптація — це пристосування організму до нової ситуації, а для дитини дитячий садок, поза сумнівом, є новим, ще невідомим простором, із новим оточенням і стосунками. Адаптація (з лат. «пристосування») — процес при звичаєння організму, що відбувається на різних рівнях: фізіологічному, соціальному, психологічному. Адаптація — активне засвоєння прийнятих у суспільстві норм і оволодіння відповідними формами спілкування й діяльності.

Чи у всіх дітей однакова поведінка при вступі в садок? Ні. Одні діти впевнені, вибирають гру, йдуть на контакт із дітьми й дорослими, інші — менш впевнені, більше спостерігають, деякі — виявляють негативізм, небажання йти в групу, відхиляють усі пропозиції, бояться відійти від батьків, голосно плачуть.

Причини такої поведінки різні: це і відсутність режиму вдома, й невміння гратися, й не сформованість навичок самообслуговування. Однак основна причина — недостатній досвід спілкування з однолітками та дорослими.

Процес пристосування (адаптації) до дитячого садка проходить індивідуально. Середній строк адаптації дітей раннього віку — 7-15 днів, молодшого дошкільного віку — 2-3 тижні, старшого дошкільного віку — 1 місяць. Виникнення у дитини стійкого «адаптаційного синдрому» свідчить про її неготовність до виходу із сім'ї.

Виокремлюють такі ступені адаптації:

- Легкий — поведінка дитини нормалізується (протягом 10 – 15 днів) — фізіологічна, природна адаптація;
- Середній (протягом 15 – 30 днів) — дитина худне, хворіє, але не важко, без ускладнень;
- Важкий (триває від 2 місяців і більше) — патологічна адаптація.

Виходячи з цього, виокремлюють три групи дітей за характером пристосування до нових умов життя.

Перша група – ті, для кого процес адаптації легкий і безболісний. Такі діти комунікабельні, самостійні, спілкування батьків із ними доброзичливе.

Друга група – малюки, котрі адаптуються повільніше і важче. Поведінка нестала. Зацікавлення грою змінюється байдужістю, вередуванням. Малятам бракує довіри у ставленні до вихователів, інших дітей навички гри та спілкування розвинені недостатньо. Діти малоініціативні, менш самостійні, дещо можуть робити самі але здебільшого залежать від дорослого. З боку батьків простежується нестабільність у спілкуванні: доброзичливі, привітні звертання змінюються криком, погрозами або збільшенням вимог.

Третя група – діти, які важко пристосовуються до нового оточення. Вони зазвичай несамостійні, швидко втомлюються, ігрові навички не сформовані. У досвіді таких дітей – прояви авторитарності, жорстокості (чи навпаки – зайвої поступливості) з боку дорослих, що спричиняє страх, недовіру до вихователя або повне ігнорування його та інших дітей. Сон і апетит погані або зовсім відсутні. Діти часто хворіють, що ще більше вповільнює звикання до нового оточення й до нових вимог.